

Αστυπάλαια: Η Πεταλούδα του Αιγαίου

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#)



18. thl«ξ'κλumb-large

Η Αστυπάλαια (ή Αστροπαλιά), το νησί του Αιγαίου με γεωγραφικά και πολιτισμικά στοιχεία που το προσδιορίζει τόσο στα Δωδεκάνησα όσο και στις Κυκλάδες είναι η γέφυρα που συνδέει τις Κυκλάδες με τα Δωδεκάνησα και συναντώνται πάνω της τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και των δύο νησιωτικών συμπλεγμάτων. Το νησί ονομάστηκε έτσι («Άστυ» και «παλαιός») από τους Δωριείς κατοίκους του, οι οποίοι βρήκαν στην περιοχή ίχνη παλαιότερου οικισμού των Φοινίκων, κατά τους ισχυρισμούς «κάποιων» αρχαιολόγων.

Διοικητικά ανήκει στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου και το Νομό Δωδεκανήσου με βάση τον νόμο του Καλλικράτης και ανήκει στην Επαρχία Καλύμνου. Έχει έκταση 99,19 τ.χλμ. και βρίσκεται 27 μίλια Ν.Α. της Αμοργού. Με μόνιμους κατοίκους που ξεπερνούν τους 1200 η Αστυπάλαια κατοικείται στη Χώρα, στον Πέρα Γιαλό, στο Λιβάδι, στη Μαλτεζάνα (Ανάληψη) και στο Βαθύ. Στο νησί υπάγονται ακόμη δύο ξεχωριστής ομορφιάς νησίδες, η Κουνούπα και ο Κουτσομύτης.

Οι αρχαίοι την αποκαλούσαν «Τράπεζα των Θεών» και σαν τέτοια δεν μπορεί παρά να ήταν πλούσια και προκλητική προς όλες τις αισθήσεις. Πλούσια και προκλητική εξακολουθεί να είναι και σήμερα η Αστυπάλαια. Πλούσια σε ιστορικές μνήμες, σε παραδοσιακές εκφράσεις, σε φυσικές ομορφιές, σε ευγενικά αισθήματα των κατοίκων της.

Με αποτυπωμένη τη ροή των αιώνων πάνω της, τυλιγμένη στους θρύλους για το πολυτραγουδισμένο κάστρο της που στεφανώνει μια «ζωγραφιστή» Χώρα από τις ομορφότερες του Αιγαίου, αχνοσχεδιασμένη από μύριους κάβους, λογκάδες και αμμουδερούς όρμους, με ήμερα, πλαστικά βουνά, διάσπαρτη με 365 γραφικές εκκλησίες και ξωκκλήσια, η Αστυπάλαια για τους νιοφερμένους, η Αστροπαλιά για τους ντόπιους, είναι ένα αξιαγάπητο νησί.

Κάποτε το κάστρο της Αστροπαλιάς είχε κλειδί και κλείδωνε για να μην φανερώσει τα όμορφα κορίτσια του. Τώρα η Αστυπάλαια είναι ανοιχτή σαν τη φιλόξενη καρδιά των κατοίκων της και φανερώνει αμέσως τα κάλλη της. Αυτός είναι και ο λόγος που δεν κερδίζει συνεχώς όλο και περισσότερους καινούργιους επισκέπτες,

αλλά φίλους!

Η Χώρα των Θαυμάτων: Μέχρι το 19ο αιώνα η Χώρα ήταν ο μοναδικός οικισμός των νεότερων χρόνων της Αστυπάλαιας. Οι άλλοι οικισμοί που υπάρχουν σήμερα, δημιουργήθηκαν στη θέση αγροικιών. Οι μεγαλύτεροι είναι το Λιβάδι και η Ανάληψη ή Μαλτεζάνα κατά τους Ιταλούς. Στη Χώρα συγκεντρώνεται το σύνολο σχεδόν της ζωής του νησιού. Είναι χτισμένη πάνω σε μία χερσόνησο που λούζεται στη γαλάζια θάλασσα, δημιουργώντας δύο απάνεμους κόλπους, του Πέρα Γιαλού αριστερά καθώς κοιτάμε το πέλαγος, και του Λιβαδιού δεξιά. Το Βενετσιάνικο Κάστρο με τις δύο κατάλευκες εκκλησίες στέκει αγέρωχο στην κορυφή της χερσονήσου, σηματοδοτώντας την αρχή της εξέλιξης του οικισμού.

Παναγία η Πορταίτισσα από το Κάστρο: Το Κάστρο καταλαμβάνει ολόκληρο το πλάτωμα στην κορυφή του λόφου. Ένα πυκνοκτισμένο σύνολο σπιτιών συνέθεταν το μεσαιωνικό οικισμό. Σήμερα σώζονται λίγα σπίτια, οι εξωτερικοί τοίχοι των οποίων αποτελούν και τα τείχη του Κάστρου. Μόνο στη νότια πλευρά υπάρχει ένας ισχυρός πολεμικός πύργος που είναι γνωστός με το όνομα «Σεράϊ». Πάνω στο Κάστρο, ανάμεσα στις σκόριπες κολώνες και τις πελεκητές πέτρες, είναι κτισμένες δύο όμορφες εκκλησίες: Η Παναγία του Κάστρου και ο Άγιος Γεώργιος. Η εκκλησία της Παναγίας είναι κτισμένη το 1853 πάνω από την τοξωτή είσοδο του Κάστρου. Στο εσωτερικό της υπάρχει η κτητορική επιγραφή του 1413 και οι θυρεοί των Κουιρίνι. Ο Άγιος Γεώργιος κτίστηκε το 1790. Γύρω από τα τείχη του Κάστρου στριμώχνονται τα ομοιόμορφα λευκά σπιτάκια με τα μπλε πορτοπαράθυρα και τα ξύλινα μπαλκόνια, οι εκκλησίες και τα σύνολα των μικρών οικογενειακών ναών. Τη συμφωνία του λευκού και του μπλε διακόπτει η κόκκινη απόχρωση των γερανιών που ανθίζουν στις αρτάνες, στα στενοσόκακα και τα καλντερίμια. Στις παλιές γειτονιές της Χώρας δεν υπάρχει κανένας μεγάλος ελεύθερος χώρος και καμιά πλατεία.

Η Παναγία η Πορταίτισσα αποτελεί το θρησκευτικό κέντρο του νησιού και το μεγαλύτερο του προσκύνημα. Άρχισε να κτίζεται το 1762 από τον τυφλό Όσιο Άνθιμο από την Κεφαλλονιά, ο οποίος προηγουμένως είχε κτίσει τις μονές Ζωοδόχου Πηγής στη Σίκινο και Αγίου Γεωργίου στο Καστελλόριζο. Η ανέγερση κράτησε εννιά χρόνια και στη διάρκεια της η παράδοση μιλά για πολλά θαύματα. Είναι αφιερωμένη στην Παναγία την Πορταίτισσα της Μονής Ιβήρων, αντίγραφο της εικόνας της οποίας έφερε ο Όσιος Άνθιμος στην Αστυπάλαια. Το Δεκαπενταύγουστο που γιορτάζει η Πορταίτισσα, γίνεται στη χάρη της μεγάλο πανηγύρι με βιολιά και λαούτα. Κοντά στη Μονή λειτουργεί το εκκλησιαστικό μουσείο της Αστυπάλαιας, με σπάνια κειμήλια εξαιρετικής τέχνης.

Image not found or type unknown

Παραλίες

Παραλία Κουτσομύτη: Η «εξωτική ζώνη» της Αστυπάλαιας προσφέροντας μεγάλη απόδραση σε μικρή απόσταση. Ημερήσιος προορισμός με τα τουριστικά σκάφη από τον Πέρα Γιαλό.

Παραλία “Χρυσή (Ψιλή) Άμμος”: Με όμορφη αμμουδιά και με καθαρά νερά που δεν είναι οργανωμένη και δεν έχει κάποια φυσική σκίαση.

Παραλία “Κούνουπες”: Εξωτικός τόπος προσβάσιμος μόνο με σκάφος από τον Πέρα Γιαλό και με καθημερινές αναχωρήσεις. Μην την παραλείψετε από τις αναμνήσεις της παραμονής σας στο νησί.

Παραλία “Άγιος Ιωάννης Ρίχτης”: Υπέροχη παραλία, με βότσαλο. Προσβάσιμη με πεζοπορία μετά το εκκλησάκι του Άγιου Ιωάννη Ρίχτη και με κατάβαση που διαρκεί περίπου 30 λεπτά.

Παραλία Βάτσες: βρίσκεται στην νοτιοδυτική πλευρά της Αστυπάλαιας. Οι Βάτσες ίσως είναι μία από τις ωραιότερες παραλίες του νησιού και απευθύνεται σε εκείνους που προτιμούν την ηρεμία και τη χαλάρωση. Πρόκειται για μια πολύ

όμορφη ακτή στην κατάληξη δύο βουνοπλαγιών που είναι καλυμμένη με βότσαλο και διαθέτει πεντακάθαρα γαλάζια νερά για να απολαύσετε το μπάνιο σας!

Παραλία “Τζανάκι(α)”: Από τις ομορφότερες παραλίες του νησιού με μεγάλα βότσαλα και νερά σχετικά βαθιά και απότομα. Θεωρείται και ως η παραλία των γυμνιστών μιας και δεν είναι ορατή από τον κεντρικό δρόμο.

Παραλία “Καμινάκια”: μια από τις γνωστότερες παραλίες του νησιού που αξίζει να την επισκεφθείτε είναι τα Καμινάκια. Βρίσκεται στην νοτιοδυτική πλευρά του νησιού σε ένα μικρό κόλπο.. Χωρίς να είναι ιδιαίτερα προστατευμένη από τον αέρα, η παραλία είναι σχετικά μεγάλη σε μέγεθος με την άμμο και το ψιλό βότσαλο να συνδυάζονται αρμονικά στην ακτή. Τα νερά είναι καταγάλανα κρυστάλλινα και βαθαίνουν σχετικά γρήγορα.

Πηγή: kathimerini.gr